

คำวินิจฉัยของ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๘ - ๓๙/๒๕๕๗

วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ศาลล้มละลายกลางส่งคำโต้แย้งของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ
การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนด
บริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖
มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๗

สำนักงานศาลยุติธรรมแจ้งว่า ศาลล้มละลายกลางขอให้ส่งข้อโต้แย้งของลูกหนี้ ซึ่งโต้แย้งว่า
พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑
ที่กำหนดให้รับโอนหนี้มาโดยมิต้องบอกกล่าวแก่ลูกหนี้ และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์
พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙
มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๗ โดยอ้างว่าบทบัญญัติดังกล่าวตราขึ้นเพื่อจำกัดสิทธิของจำเลยในฐานะ
ลูกหนี้ที่มีสิทธิจะได้รับความคุ้มครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง

คำร้องที่หนึ่ง บริษัท บริหารสินทรัพย์แม็กซ์ จำกัด เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้ยื่นฟ้อง บริษัท
ไทยไอโซวอลล์ จำกัด ที่ ๑ บริษัท โฆษะโฮลดิ้ง จำกัด ที่ ๒ นายชาย โฆษะวิสุทธิ ที่ ๓ ลูกหนี้ ต่อ
ศาลล้มละลายกลาง คดีหมายเลขดำที่ ล. ๑๔๒๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ เนื่องจาก
ลูกหนี้ทั้งสามมีหนี้จำนวน ๒๘,๕๑๕,๓๕๕.๐๗ บาท ซึ่งหนี้ดังกล่าวมีจำนวนแน่นอนไม่น้อยกว่า
สองล้านบาท ลูกหนี้ที่ ๑ ผิดนัดชำระหนี้ และเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายแล้ว
แต่ลูกหนี้เพิกเฉย โจทก์จึงขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ทั้งสามเด็ดขาดและมีคำพิพากษา
ให้ลูกหนี้ทั้งสามเป็นบุคคลล้มละลาย เพื่อให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้เข้าดำเนินการจัดการเกี่ยวกับ
กิจการและทรัพย์สินต่อไป

ความเป็นมาของหนี้สินรายนี้ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ บริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด
(มหาชน) ได้รับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ หรือรับโอนสิทธิเรียกร้องตลอดจนหลักประกัน
ของสินทรัพย์นั้นทั้งหมดจากธนาคารดีบีเอส ไทยทูน จำกัด (มหาชน) ซึ่งรวมถึงสินเชื่อหรือหนี้

ของลูกหนี้ทั้งสามในคดีนี้ด้วย ต่อมาวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๓ เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้รับซื้อหรือรับโอน สิทธิทรัพย์ด้อยคุณภาพ หรือสิทธิทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือรับโอนสิทธิเรียกร้อง ตลอดจน หลักประกันของสิทธิทรัพย์นั้นทั้งหมดจากบริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน) ซึ่งรวมถึงสินเชื่อ หรือหนี้ของลูกหนี้ทั้งสามในคดีนี้ด้วยตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗ เป็นเหตุให้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้ซึ่งสิทธิต่างๆ อันธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน) มีเหนือลูกหนี้ทั้งสามในคดีนี้ รวมถึงสิทธิจำนอง สิทธิจำนำ สิทธิอันเกิดแก่การค้ำประกัน และสิทธิในหลักประกันอื่น

คำร้องที่สอง บริษัท บริหารสินทรัพย์แม็กซ์ จำกัด เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้ยื่นฟ้องบริษัท โรโตพลาส จำกัด ที่ ๑ นายชาย โฆษะวิสุทธิ์ ที่ ๒ และนายเอกลักษณ์ บัวทอง ที่ ๓ ลูกหนี้ ต่อศาลล้มละลายกลาง ในคดีหมายเลขดำที่ ถ. ๘๕๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ เป็นเจ้าหนี้ของลูกหนี้ จำนวน ๔๕,๒๖๐,๓๘๖.๒๐ บาท และเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้มีหนังสือทวงถาม ให้ลูกหนี้ทั้งสามชำระหนี้แล้ว จำนวน ๒ ครั้ง ซึ่งมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ลูกหนี้ทั้งสอง ได้รับแล้ว แต่ก็เพิกเฉยไม่ยอมชำระหนี้ จึงถือว่าลูกหนี้เป็นบุคคลมีหนี้สินล้นพ้นตัวจึงขอให้ศาลมีคำสั่ง พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด และพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย

ความเป็นมาของหนี้สินรายนี้ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ บริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน) ได้ทำสัญญาซื้อหนี้เงินกู้ที่ไม่ก่อรายได้จากธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็น เจ้าหนี้สินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ต่อมา เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๓ บริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน) ได้ทำสัญญาโอนสิทธิในการรับซื้อหนี้เงินกู้ที่ไม่ก่อรายได้ ให้แก่เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ โดยให้มี ผลตั้งแต่วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๓ เป็นต้นไป อันเป็นผลให้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้รับไปซึ่งสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ และสิทธิเรียกร้องต่างๆ ในสินทรัพย์ด้อยคุณภาพและหลักประกันของสิทธิทรัพย์ดังกล่าว ซึ่งรวมทั้งสิทธิจำนอง สิทธิจำนำ ค้ำประกันที่มีต่อธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน)

ศาลล้มละลายกลางได้นัดสืบพยานลูกหนี้ตามคำร้องที่หนึ่ง เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และนัดสืบพยานโจทก์ตามคำร้องที่สอง เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ในวันนัดสืบพยานลูกหนี้ ของทั้งสองคดีได้ยื่นคำให้การต่อสู้คดีว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคาร พาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ ที่กำหนดให้รับโอนหนี้มาโดยมิต้องบอกกล่าวแก่ลูกหนี้ เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิของ ลูกหนี้ที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ ซึ่งมีอยู่ก่อนแล้ว และมีผลใช้บังคับภายหลังจากมูลหนี้คดีนี้เกิดขึ้นแล้ว และเป็นกฎหมาย

ที่มุ่งใช้เฉพาะลูกหนี้มิได้ใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ทำให้ลูกหนี้ได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายไม่เท่าเทียมกันกับบุคคลทั่วไป และเป็นการจำกัดสิทธิของลูกหนี้ที่มีอยู่ก่อนแล้ว และจะต้องได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ จึงเป็นกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๗ จึงขอให้ศาลงดการพิจารณาและพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของลูกหนี้ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาและมีคำสั่งให้รับคำร้องทั้งสองไว้พิจารณาและวินิจฉัย และเนื่องจากประเด็นตามคำร้องทั้งสองคำร้องเป็นประเด็นเดียวกัน จึงให้พิจารณาทั้งสองคำร้องและวินิจฉัยรวมกัน

ข้อพิจารณาเบื้องต้น ข้อโต้แย้งของลูกหนี้ในคดีล้มละลายที่โต้แย้งว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๗ ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๒๖๔ “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้ในคดีทั้งปวง แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อต่อสู้ของจำเลยทั้งสองคดีที่อ้างเหตุผลไม่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ที่ให้โอนหนี้ของลูกหนี้โดยมิต้องบอกกล่าวแก่ลูกหนี้เป็นการจำกัดสิทธิของลูกหนี้ที่จะได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ และเป็นกฎหมายที่มุ่งใช้เฉพาะลูกหนี้มิได้ใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ทำให้ลูกหนี้ได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายไม่เท่าเทียมกันกับบุคคลทั่วไป เป็นการจำกัดสิทธิของลูกหนี้ที่มีอยู่ก่อนแล้วและต้องได้รับความ

คุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวจึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๗ กรณีจึงต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยตามคำโต้แย้งของลูกหนี้ คือ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๗ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๗ บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๖ “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

มาตรา ๒๗ “สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยายหรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์การอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง”

มาตรา ๒๘ “บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้”

มาตรา ๒๙ “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมีได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

มาตรา ๓๐ “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม”

มาตรา ๕๗ “สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องบัญญัติให้มืองค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตรากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค”

พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ทวิ และ มาตรา ๓๘ ตริ บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๓ ทวิ “พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

มาตรา ๓๘ ตริ “การโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

เมื่อได้รับความเห็นชอบการโอนกิจการจากรัฐมนตรีแล้ว ให้ดำเนินการโอนกิจการได้ ทั้งนี้ การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๕ “ในการโอนสินทรัพย์ที่เป็นสิทธิเรียกร้องจากสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ หากบริษัทบริหารสินทรัพย์มอบหมายให้ผู้รับชำระหนี้เดิมเป็นตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ที่เกิดขึ้น การโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวเป็นอันชอบด้วยกฎหมายโดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้

ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ให้ตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่เก็บรักษาบัญชีและรายชื่อลูกหนี้ตามสินทรัพย์ที่โอนไปแล้วนั้นไว้เป็นบัญชีเฉพาะ และให้ลูกหนี้มีสิทธิตรวจบัญชีรายชื่อของตนได้

ในกรณีที่ตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้เป็นบุคคลอื่นที่มีชื่อผู้รับชำระหนี้เดิม ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์บอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องไปยังลูกหนี้นับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะรักษาความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน และหากปล่อยเนิ่นช้าอาจเกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ในการรับโอนสินทรัพย์ที่ได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย การบอกกล่าวการโอนตามวรรคสามอาจกระทำโดยประกาศรายการพร้อมรายละเอียดตามสมควรในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามวัน และให้ถือว่าเป็นการบอกกล่าวการโอนตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นที่จำเลยโต้แย้งว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๗ หรือไม่นั้น แม้จำเลยมิได้ระบุบทบัญญัติมาตราของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ แต่เหตุผลที่จำเลยโต้แย้งว่า “การรับโอนหนี้โดยมิต้องบอกกล่าวแก่ลูกหนี้ เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิของจำเลย ในฐานะลูกหนี้ที่มีสิทธิจะได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ ซึ่งมีอยู่ก่อนแล้ว และตราขึ้นใช้บังคับภายหลังมูลหนี้คดีนี้เกิดขึ้นแล้ว” น่าจะหมายถึง มาตรา ๓๘ ตีร แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ ว่า มาตรา ๓๘ ตีร แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ และมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงไม่ต้องวินิจฉัยซ้ำอีก สำหรับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เป็นบทบัญญัติที่รับรองความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ และเป็นบททั่วไปที่ระบุว่า กฎหมาย กฎหรือข้อบังคับ จัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับไม่ได้ การอ้างว่าบทบัญญัติของกฎหมาย จัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ จึงไม่สามารถอ้างได้ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ รับรองให้บุคคลอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตน และบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือ ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้ กรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ จึงเป็นเรื่องการใช้สิทธิทางศาล หรือต่อสู้คดีในศาลเมื่อถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ มิใช่การโต้แย้งว่าบทบัญญัติของกฎหมายจัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ จึงไม่ต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้

ดังนั้น ข้อโต้แย้งของจำเลยจึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยเฉพาะมาตรา ๓๘ ตีร่ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ จัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ ให้การคุ้มครองสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภค ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ขณะนี้มีพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกาศใช้บังคับ แม้กฎหมายดังกล่าวยังไม่มียกเลิกการอิสระซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภคตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ วรรคสอง แต่บุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคก็ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายฉบับนี้ สำหรับการโอนกิจการโดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๘ ตีร่ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อแก้ปัญหาในส่วนของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน เพื่อความมั่นคงและเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยให้ธนาคารพาณิชย์สามารถควบกิจการเข้าด้วยกัน หรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงินอื่น หรือโอนกิจการระหว่างกัน หรือกับสถาบันการเงินอื่นได้ ซึ่งการดำเนินกิจการดังกล่าว มิได้กระทบกระเทือนกับลูกหนี้หรือบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคแต่ประการใด การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการโดยไม่บอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจไว้ และพระราชกำหนดดังกล่าวมีบทบัญญัติที่ให้อำนาจ

ตรากฎหมายจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลและเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ตามมาตรา ๓ ทวิ ของพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ นอกจากนั้น สิทธิของลูกหนี้ยังมีอยู่ตามเดิม โดยเฉพาะมีสิทธิที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ ตีรึ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ และสำหรับพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ การโอนสินทรัพย์ที่เป็นสิทธิเรียกร้องจากสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ การโอนนี้ย่อมไม่กระทบกระเทือนกับลูกหนี้ แต่ประการใด สิทธิของลูกหนี้ยังมีอยู่ตามเดิม และสามารถยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงไม่มีประเด็นที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ ตีรึ และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗

นายสุธี สุทธิสมบูรณ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ